

Megjelenik minden nap

DÉLVIDÉK

8 oldal, ára 10 fillér

Politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csikás Benő utca 3.

Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050

Előfizetés egy hóra. 2.40 P.
Negyedévre 7.- P.

Főszerkesztő: Illés Sándor

I. évfolyam

Zombor, 1941 július 31, csütörtök

75. szám

Németország szembehelyezkedik az USA délamerikai térhódításával

**Csak rövid idő kérdése a Szibéria elleni japán támadás
Indokina japán megszállása befejeződött / A keleti had-
színtéren hatalmas szovjet erőket morzszoltak fel a németek**

Honvédségünk a háboru legragyogóbb győzelmét aratta

Az érdeklődés izzó reflektorfénye most a Távolkelet felé irányul, ahol lázas készülődés észlelhető. A japán haderő megszállta a francia fennhatóság alatt lévő Indokínát, hogy támaszpontot építsen ki számára nemcsak Kína, de az angol gyarmatok ellen is. Az amerikai válasz és az angol lépés gazdasági háború volt. Ma már Anglia, Észak-Irország, Kanada, Burma, Ausztrália, Új Zéland, Egyesült Államok, a Fülöp-szigetek, Hongkong és Holland-India állanak gazdasági háborúban Japánnal. Ez a blokádnál azonban nem lesz olyan hatásos, mint ahogy azt az angolok elképzelik. Indokina nyersanyagokban rendkívül gazdag ország, mindene van, csak olaja nincs.

A partra rakott japán motoros egységek olaj nélkül nem indulhatnak el hódító utjukra s ezért valószínű, hogy Japán következő lépése Holland-India lesz. Az angolszász hatalmak világosan látják a japán lépés következményét és máris angol csapatok szálltak partra Thaiföldre. Valószínű, hogy Japán megelőzi Thaiföld angol megszállását. A Japán-hollandindiai feszültség pedig — írják a külföldi tudósítók — máris megérett ahhoz, hogy háború legyen belőle.

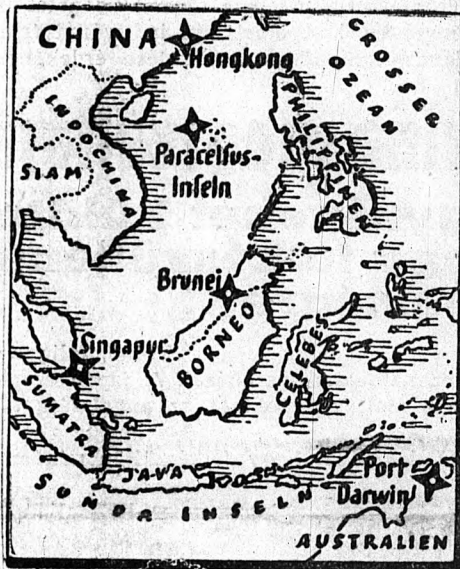
Japán gyors akciójával kiküszöbölte Indokina bekerítésének még a lehetőségét is. Ez máris érezteti hatását. Délkelet felől már nem veszélyeztetik Japánt. A japán haderő most fokozottabb erővel támadhatja a burmai utat is.

Ami a gazdasági megtorlást illeti, Japán elrendelte a selyemrostok kivitelének ellenőrzését. Az Egyesült Államok tehát nem kap többé japán selymet.

A német tengeri erő

Közben súlyos csapást mért az angol kereskedelmi flottára. Amíg Európában a Szovjet front felé fordul az érdeklődés, addig a német tengeri egységek támadást intéztek a Földközi tengeren az angol kereskedelmi hajók ellen. Az Atlanti óceánon is hatalmas harcok dülnek már napok óta. A németek 19 angol kereskedelmi hajót pusztítottak el összesen 116 ezer tonna ürtartalommal. Az angolok ellenállása és a kereskedelmi hajókat kísérő hadihajók sem tudták megakadályozni a német győzelmet. Ez a veszteség súlyos csapást mér Anglia tengeri uralmára, amely ismét meggingott. Most ismét bebizonyosodott, hogy azok a találmányok, amelyekről annyit csevegtek Churchill és munkatársai, nem is léteznek. Vagy ha igen, akkor miért nem állították meg a német támadást?

Churchill azt is kijelentette, hogy csak időről időre közzik a hajóveszteségeket. Egy ideig tehát el tudják hallgatni a súlyos kudarcot, de a július számláról nem lehet törölni a veszteségeket.

Churchill

Egyébként ismét beszédet mondott az alsóházban. A háboru utolsó idejében már többször is megkockáztatott az angol miniszterelnök olyan kijelentéseket, amelyek nem illelnek felelős államférfihoz. Most azonban alább szállt a hangja. Beszéde során az angol néphez szólt és azt kérte, hogy senki se legyen se derűse borulató ebben a háborúban. Szólt azokról a halálos veszedelmekről, amelyeket a német repülő-támadások okoznak a termelő iparban. Kötelességének tartotta felhívni az angolok figyelmét arra, hogy a háboru még folyik. Beszélt a németek óriási erejéről. Angliának nem az Egyesült Államok és nem a Szovjet nyeri meg a háborút. Csak akkor lehet siker — gondolja Churchill — ha Anglia az utolsó csepp véréig is feláldozza. Erre azonban csak akkor kerül majd sor, ha nem lesz más, aki áldozatot hozzon érte.

A nélkülözéseket is érintette Churchill

és kijelentette, hogy Anglia népe ma már nem is husevő, hanem növényevő. Ez a kijelentése legjobban szól a német blokádnak sikere mellett.

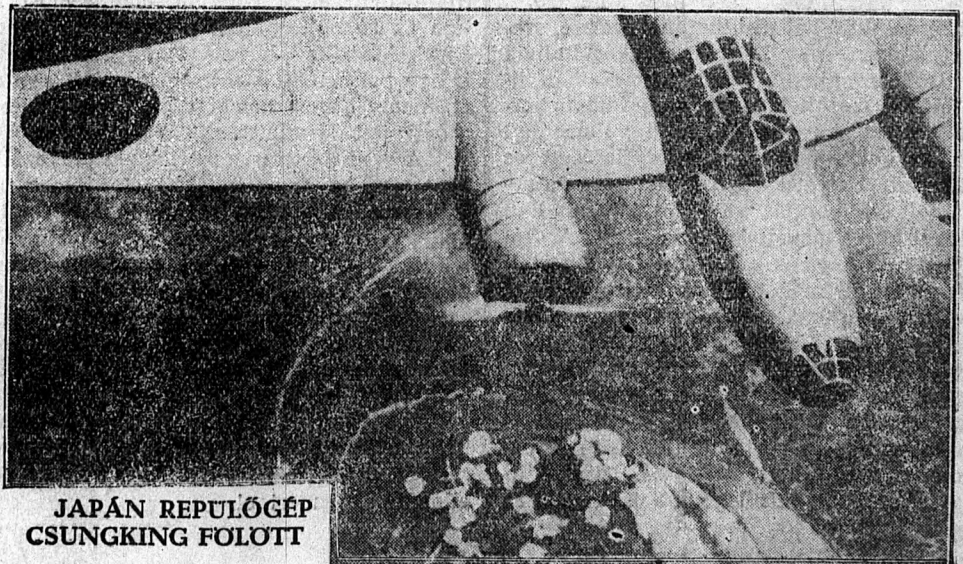
A harc

Közben folyik az egész keleti arcvonalon. A németek a déli arcvonalon át keltek a Bug folyón, hogy körülzárják Odeszszát.

Honvédeink is a Bug tulsó partján üldözik már az ellenséget. Kis páncélosaink a szőkülő buzatáblákon keresztül rohannak a feneketlen sárban és minduntalan összecsapnak a visszavonuló szovjet utóvédekkel. Az egész világ szeme csodálattal függ a magyar honvéden. Haláltmegvető bátorsággal, hatalmas lendülettel vetette magát a nagy szovjetóriásra a fiatal magyar hadsereg és az egész világ elismerését kivívta a harcok során. Megmutatta a magyar most is, hogy katonanemzet és megbízhatóan áll őrt a Kárpátok ormán. Az orosz földön vérző magyar honvéd áldozata meghozza majd a mi részünkre is a szebb holnapot az új Európában.

Amerika

is mind közelebb sodródik a háboru lángjához. Berliin hivatalos helyen kijelentették, hogy az Egyesült Államok a legnagyobb nyomást gyakorolja a délamerikai államokra és az a célja, hogy gyarmati sorba süllyessze és letiporja azokat. Amerika katonai befolyása alatt szeretné tartani Délamerikát, de Németország ezt nem tűrheti tétlenül és minden téren szembehelyezkedik az USA-val és felveszi ellene a harcot. Németország nem engedheti meg, hogy Amerika gyarmati sorba süllyessze a latinamerikai államokat. Érdekes ezzel kapcsolatban megjegyezni azt, hogy a Wilhelmstrassen első ízben nevezték az Egyesült Államokat nyílt háborus ellenségnek.

JAPÁN REPULÓGÉP
CSUNGKING FOLOTT

NEMZETI MOZI

25, PÉNTEK—31, CSÜTÖRTÖK

NYUGATI GYŐZELEM

eredeti, érdekesítő felvételek a nyugati hádszinterről.

A film tárgya: történelem.

A film színhelye: a nyugati hádszintér.

A film rendezője: a háboru.

Pótműsor: a legújabb UFA hirdató

Az előadások kezdete hétköznap 6.15 és 9.15. vasár és ünnepnapokon három előadás: 4. 6.15 és 9.15 órákor.

KURD FORRADALOM SZIRIÁBAN

Izisztambul, július 30.

Mahmud sejk, a szíriai kurdok vezérének vezetésével Észak-szíriában fellázdak a kurdok az angol uralom ellen.

AZ AALAND SZIGETEK VÉDELMENEK MEGSZERVEZÉSE

Helsinki, július 30.

A kormány utasította az Aaland szigeteket, szervezzék meg védelmi hadseregüket. A szigetek bizonyos önkormányzatot élveznek és eddig katonamentesek voltak.

**Japán befejezte Indokina megszállását
Ujabb jelentős csapategységeket küldtek
a francia gyarmatra, hogy felkészüljenek
minden eshetőségre**

Tokió, július 30.

Japán kedden este teljesen befejezte Indokina katonai megszállását. A japán csapatok mindenütt egyesültek a francia erőkkel és ezzel biztosították Indokínát az angolszász támadás veszélye ellen.

Japán újabb jelentős csapategységeket küldött Indokínába, hogy felkészüljön minden eshetőségre.

A de Gaulle-párti kísérletek és az angolszász törekvések a japán megszállással kudarcba fulladtak.

Roosevelt véleménye Latin-Amerika megszállásáról

Washington, július 30.

Roosevelt a sajtótervezésen rendkívül tartózkodó nyilatkozatokat tett az időszerű politikai kérdésekben. Arra a kérdésre, mi a véleménye Churchill azon kijelentéséről, hogy Amerika a háboru felé közeledik, kijelentette az elnök, hogy még nem tanulmányozta át Churchill beszédét. Roosevelt nem volt hajlandó nyilatkozni a délkinai japán terjeszkedésről és Holland-Indiával kapcsolatos kérdésekről. Megker-

dezték az újságírók, hogy

pillanatnyilag az atlantióceáni, vagy pedig a csendesóceáni helyzet-e a súlyosabb?

Roosevelt azt válaszolta, hogy nem lehet ilyen összehasonlítást tenni.

Végül felhívták az újságírók Clark szenátor azon követelését, hogy az Egyesült Államok szállja meg a latinamerikai államokat. Roosevelt azt válaszolta, hogy a szenátor követelését nem szabad komolyan venni.

Németország nyíltan háborus ellenfélnek minősíti Amerikát**Berlin figyelmeztetése a délamerikai államoknak**

Berlin, július 30.

Belmonte volt bolíviai katonai attasé személyével kapcsolatban Németország és Bolívia között kiobbant ellentéttek kapcsolatban illetékes helyen közölték, hogy a birodalmi kormány a bolíviai kormányon kívül valamennyi délamerikai kormányhoz jegyzéket intézett és velük is közli Németországnak ebben az ügyben elfoglalt álláspontját, valamint a hamis Belmonte-levél körül támadt fejleményeket. A szóbanforgó német jegyzék ezenkívül figyelmezteti a délamerikai államokat arra a lehetőségre, hogy „egy harmadik hatalom” esetleg megkísérelheti, hogy őket is hasonló helyzetbe hozza.

Egyébként minden további nélkül fel lehet tételezni, hogy az említett „harmadik hatalom” alatt az Egyesült Államokat értik Berlinben és Washington politikáját teszik felelőssé a német-bolíviai incidensért. A Wilhelmstrasse illetékes tényezői ugyanis legalább is annak az

új incidensnek a kapcsán, amely most Argentína és Németország között támadt, kimondják Észak-Amerika felelősségét. Argentínában ugyan is egy parlamenti bizottság lefoglalt egy dossziét, amely három német diplomáciai futár levélcsoomagjait tartalmazta.

A Wilhelmstrasse mértékadó tényezői egyébként igen heves polémiákban fordulnak az Egyesült Államok politikájára és elnöke ellen. Ez már eddig is az utóbbi időben egyre növekvő mértékben történt meg és az említett bizonyítási anyag közlésének bejelentésével együtt mindez arra mutat, hogy német részről elejtik azt a tartózkodást, amelyet az Egyesült Államokkal szemben eddig tanúsítottak. A diplomáciai és politikai megfigyelők az egész helyzet háborus politika szempontjából a legfigyelemreméltóbbnak tartják azt a megállapítást, hogy német részről az Egyesült Államokat nyíltan háborus ellenfélnek ismeri el.

AZ USA ANGLIA MEGKERÜLÉSÉVEL GONDOSKODIK DE GAULLE CSAPATAINAK EL-LÁTÁSÁRÓL

Washington, július 30.

Beavatott körök szerint az Egyesült Államok a bérbeadási és kölcsönadási törvényt kiterjesztik de Gaulle francia tábornok szabadcsapataira és Anglia megkerülésével látják el hadianyaggal és felszereléssel a pártütő francia hadakat.

A KÉPVISELŐHÁZ NEM ADTA MEG ROOSEWELTNEK A FELHATALMAZÁST A GYÁRVÁLLALATOK LEFOGLALÁSÁRA

Washington, július 30.

A kongresszus 255 szavazattal 114 ellenében visszautasította azt az indítványt, amely felhatalmazta volna Rooseveltet, hogy sajátítsa ki a gyárvállalatokat, ha a hadianyagtermelésben fennakadás áll be. A javaslat visszakerült az illetékes bizottsághoz.

AMERIKÁBAN IS BEVEZETIK AZ ÁRELLEN-ÖRZÉST

Washington, július 30.

Roosevelt elnök hír szerint üzenetet intéz a kongresszushoz, amelyben indítványt tesz az általános árellelőrzés bevezetése érdekében.

Az Esztországból visszavonuló szovjet seregek felgyújtották a falvakat és erdősegeket

Stockholm, július 30.

A svéd sajtó jelenti, hogy két nap óta hatalmas sűrű füstfellegeket sodor a szél Svédország területére az észti partvidékről. A lapok úgy tudják, hogy az Esztországból visszavonuló szovjet erők sorra felgyújtják a falvakat és az erdősegeket.

Ford a háborus uszítók ellen

Detroit, július 30.

Ford ismert autókirály 70. születésnapja alkalmából mondott beszédében élesen kikelt az amerikai háborus uszítók ellen és hangoztatta, hogy oktalan a beavatkozásra irányuló politika. A nagyiparos szerint a háboru után tartós béke csak akkor alakul ki, ha új renden alapozzuk.

NÉMET BIZONYÍTÉKOK AMERIKA HÁBORUS FELELŐSÉGÉRŐL

Berlin olyan okmányok birtokában van, amelynek egészen új színben tüntetik fel az Egyesült Államok szerepét a Belmonte-féle levélhamisítással kapcsolatban. Ezek az okmányok minden valószínűség szerint rövidesen nyilvánosságra kerülnek és azt fogják bebizonyítani, hogy a Belmonte-féle levélhamisítás közvetlenül beletorkollik az Egyesült Államok stratégiai céljaiba és terveibe és főcélja az, hogy a délamerikai közvélemény megfelelő előkészítése révén könnyebben jusson tengerészeti és légi támaszpontokhoz a délamerikai államok területén. Ezzel magyarázható az is, hogy a német sajtó az argentinai újabb incidenssel kapcsolatban nem az argentin kormány, hanem az Egyesült Államok kormánya ellen intézi legélesebb támadásait.

A SZOVJET-TOROK VISZONY

Berlin, július 30.

Illetékes német körökben nem tudnak arról, hogy Moszkva bizonyos követeléseket támasztott Ankarával szemben, ezt azonban a Szovjetunió jelenlegi szorongatott helyzetében nem is tartják valószínűnek. Moszkva — mondják — máris szerényebb lett és inkább fogadkozik, mint követel. Mindenesetre úgy vélik, hogy a török-szovjet viszony további alakulásának kérdése hamarosan tisztázódik.

Arról sem tudnak, hogy Rasid Ali Gailani, Irák volt miniszterelnöke Németországba készülne, megjegyzi azonban, hogy mint Anglia elszánt ellensége, természetesen joggal számíthat Európa rokonszenvére.

A NÉMET KÖVETNEK ÁTADTÁK AZ ELRABOLT FUTÁRSÁKOKAT

Zürich, július 30.

A svájci sajtó közli, hogy az argentin kormány átadta a német követnek azt a három futárságot, amelyet a cordovai repülőtéren foglaltak le. A külügyminiszter képviselője hangoztatta, hogy az argentin kormány nem szavatolhatja, hogy a zsákokban ben van minden irat, miután nem ismerte azok korábbi tartalmát. Végül kijelentette, hogy az argentin kormány megteszi a szükséges intézkedéseket az eset kivizsgálása érdekében.

Az északamerikai Quebeck tartományban Amerika legnagyobb alumíniumgyárában napok óta szünetel a munka, miután a gyárat 300 munkás megszállta.

NÉMET HADIJELENTÉS

A német légihaderő tegnap támadást intézett a szovjet vasúti vonalak ellen. A légihaderő sorozatos támadásai támogatta a csapatmozdulatokat is. Egy szovjet repülőtéren a földön 20 gépet semmisített meg, ezenkívül sok gép megrongálódott.

Közeledik a döntés a keleti arcvonalon Viz nélkül van Szentpétervár

Zürich, július 30.
A svájci sajtó jelentése szerint a Szmolenszktól keletre folyó nagy ütközést elérkezett utolsó fejezetéhez. A németek a szovjet erők nagyrészt megsemmisítették ezen az arcvonalon. A Mogilev környékén körülrárt szovjet hadtestek felmorzsolása gyors ütemben folyik és itt is küszöbön áll az arcvonal teljes felgöngyölítése. A németek a körülrárt csapatokat elválták minden utánpótlási lehetőségtől s azoknak nincs más hátra, mint megadni magukat, vagy megsemmisülni.

Szentpétervárnál kritikus a szovjet csapatok helyzete. Foglyok elbeszélése szerint Szentpétervárból az állandó bombázások tönkretették a vízvezetékét és az egész város víz nélkül van.

Berlin felveti a délamerikai kérdést

Zürich, július 30.
A Die Tat berlini levelezője jelenti, hogy illetékes német hely közlése szerint német részről az egész délamerikai probléma felvetésre gondolnak.

Az Egyesült Államok az utóbbi időben mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a dél-amerikai latin államokat gyarmati nivóra súlylyesszék és minél inkább kiterjesszék gazdasági, politikai és katonai hatalmukat ezen államokra. Különösen fokozódott a washingtoni nyomás azóta, mióta a háborús blokádnál folytán a dél-amerikai államok elveszítették európai piacukat és néhány német hajón kívül európai hajók nem törhetnek át az ostromzáron. Washington az ennek következtében beállott gazdasági helyzetet akarja kihasználni délamerikai terveinek megvalósítására.

Berlin fokozódó éberséggel figyeli a dél-amerikai helyzet alakulását. Németország részéről határozott lépés várható az Egyesült Államok terveinek megakadályozására s valószínű, hogy a németek ellentámadásba mennek át. Szó van arról is, hogy Berlin Fehér Könyvben ismerteti az Egyesült Államok délamerikai szándékait.

A lapudósító végül hangoztatja német körök azon kijelentését, mely szerint

Németország szembe fog szállni az Egyesült Államok délamerikai hatalmának kiterjesztésére irányuló törekvésekkel.

Japán támadás készül Szibéria ellen

Zürich, július 30.
A svájci sajtó idézi a Daily Telegraph csung kingi tudósítójának jelentését, mely szerint minden jel arra vall, hogy Japán további távolkeleti terjeszkedése északi irányban történik meg. Japán hatalmas erőket vont össze a mandzsuriai és koreai határon és nem kétséges, hogy Szibéria ellen készít elő támadást. A levelező szerint politikai körök azon meggyőződésüket hangoztatják, hogy a Szovjet elleni japán támadás azonnal bekövetkezik, mihelyt a Szovjet ereje meggyöngyül.

A távolkeleti helyzetről szóló hírek azzal is számolnak, hogy Japán Thaiföld elleni támadása már küszöbön áll. Thaiföld határán angol csapatok sorakoztak fel, több határincidens történt s ezek arra mutatnak, hogy Anglia meg-

akar szállni a szíami birodalmat.

Japán a jelek szerint itt is megelőzi Angliát és birtokba veszi Thaiföldet, mielőtt azt még lerohanhatnák az angolok.

Japán megszüntette a selyem és selyemműrost kivitelét Amerikába, ami érzékenyen érinti az amerikai ipart. Amerika selyemnyersanyag szükségletét majdnem teljes egészében Japánból szerezte be.

Anglia feketelistára helyezi mindazokat a cégeket, amelyek Japánnal tartottak fenn kereskedelmi összeköttetést.

Japán washingtoni nagykövete jelentéstelre Tokióba küldte Vakasugi követet. A követ utazására a japán-amerikai feszültség ad okot.

Manilla városi tanácsa félmillió dollárt irányzott elő légtalmi óvóhelyek építésére.

A magyar csapatok fényes győzelmeket arattak

Róma, július 30.
Az olasz sajtó tudósítóinak színes riportjaiban számol be a magyar honvédség nagyszerű harci teljesítményeiről és hangoztatja, hogy a magyar hősiesség döntő módon folyik be a keleti arcvonalon folyó ütközetekbe.

A Piccolo szerint a magyar csapatok újabb fényes győzelmeket értek el. A honvédség sikeresen küzdötte le a terepnehézségeket és feltartóztathatatlannul nyomul előre.

A Stefani iroda különtudósítójának jelentése közli, hogy a magyarok gyors előnyomulása a háború megkezdése óta egyetlen pillanatra sem szünetelt. A magyarok döntő módon segítették elő a 6. és 12. szovjet hadosztályok teljes megsemmisítését. Budjenin tábornok orosz parancsnok haditerveit mind keresztülhúzta a megállást nem ismerő magyar előretörés. Przemysl és Sztaniszlau között páncélos hadosztályt állított szembe a magyarokkal, a honvédség azonban ezeket megsemmisítette.

Óriási munkát fejtettek ki a magyar gyorscsapatok, amelyek mindenütt a sarkában vannak az ellenségnek. A folytonos előnyomulásban nem akadályozzák a magyar csapatokat a szovjet rongálások sem, mert a honvédség utász-századai pillanatok alatt helyreállítják a felrobbantott hidakat.

A Resto del Carlino arról ír, hogy a magyar előnyomulás már a Bug tulsó partján elterülő buzaföldeken folyik.

A kis magyar tankok pompásan érvényesülnek

és mindenütt nagy sikereket mutathatnak fel.

A lap hangoztatja, hogy az utóbbi két napon a magyar csapatok a háború egyik legragyóbb győzelmét aratták.

IRORSZÁGBAN ÁLLIT FEL KONZULÁTUST FINNORSZÁG

Jelentettük, hogy Finnország és Anglia között megszakadt a diplomáciai viszony. Finnország most Irországban állít fel képviselőket. A helsinki angol követ elhagyta a finn fővárost és Stockholmba utazott.

SIKERES NÉMET TÁMADÁS EGY OROSZ REPULÓTÉR ELLEN

Berlin, július 30.
A Német Távirati Iroda közli, hogy német légi erők sikeres támadást intéztek egy Murmanszk-melletti repülőter ellen és a földön vesztéglő gépeket megsemmisítették. Légiharcban 16 szovjet gépet lőttek le a németek.

MEGÉRKEZETT SZÓFIÁBA A HORVÁT KOVET

Horvátország első szófiai követe megérkezett állomáshelyére, ahol ünnepélyesen fogadták.

Zománctáblák nevezetesen utca- és házzám táblákat, ügyvédi-, orvosi-, községi és közevői címeres táblákat stb.

az Első Magyar Zománctáblák és Fémárúgyár

készítményeit ajánlja, minden versenven kívüli árban e gyári vállalat Délvidéki vezérképviselője

Rangl Endre, Zombor, Dob utca 2-4.

Hűségnyilatkozatot tettek a sajkási szerbek és ruszinok

A zsablyai járás szerb és szlovák lakossága impozáns keretben tett hűségnyilatkozatot a magyar hazának. A hódoló nagygyűlés szónoka, Katić Milos csu rogi görögkeleti szerb lelkész a szerbek azon örömeinek adott kifejezést, hogy a sajkásvidék ismét visszakerült a magyar szent koronához, amelynek védelme alatt a szerbek évszázadokig békésen fejlődtek. Hangoztatta, a szerbek hű állampolgárai akarnak lenni a magyar hazának. Szrećkóv Milán csurogi gyógyszerész elmondotta, hogy a szerbek évszázadok óta a legnagyobban békességben éltek a magyarokkal ezen a területen, s most is így akarnak élni.

El kell felejteni azokat a torzalkodásokat, melyek az utóbbi években egyesek rövidlátásából keletkeztek.

Szlovák részről hasonló nyilatkozatok hangoztak el. A nagyszámban összegyűlt szerb és ruszin lakosság nagy lelkesedéssel éltette a kormányzót és a magyar hazát.

A szerbek és ruszinok a katonai parancsnokságon keresztül táviratban is kifejezték hódolatukat a Kormányzó Urnak.

A nagygyűlés a Himnusz eléneklésével ért véget.

Hatvannyolc magyar család kapott földet Topolyán

Szabadka, július 30.
Jelentettük már, hogy Topolyán is jelentkezésre hívta fel a katonai parancsnokság a szegény magyar családokat. Topolyán majdnem minden jelentkezőt földhöz juttattak. Eddig hatvannyolc szegény magyar család kapott 8-14 hold földet. A boldog magyarok át is vették a kis birtokot.

A tejipar szabályozása

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a földművelésügyi miniszter a tejipar gyakorlásának szabályozásáról a belügy-, az iparügyi, valamint a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve rendeletet adott ki.

A rendelet kimondja, hogy tej gyűjtésével, kezelésével, feldolgozásával, tejtermék előállításával, tej- vagy tejtermék-kereskedéssel iparszerűen csak az foglalkozhatik, akinek erre iparendélye van. Nem kell iparendély az egyszerű tejkiméréshez és a tejtermékek egyszerű árusításához. Egyszerű tejkimérés alatt értendő az egy szállítótól az értékesítés helyén beszerzett, napi 50 liter mennyiséget meg nem haladó tejnek, vagy ennek megfelelő mennyiségű tejszínnek, illetve tejfelnek nyílt üzletben, piacon vagy vásárcsarnokban minden kezeléssel nélküli árusítása.

Tejtermékek egyszerű árusítása alatt az a tevékenység értendő, amikor az árusító az egy szállítótól megvásárolt tejterméket — tejszín, tejfel és különleges folyékony tejkészítmények kivételével — változtatás és kezelés nélkül, eredeti állapotban, nyílt üzletben, piacon vagy vásárcsarnokban hozza közvetlenül fogyasztó részére forgalomba.

A rendelet ezután felsorolja az engedélyhez kötött tejiparokat, megállapítja az iparendély kiadásának feltételeit, ismerteti az engedélyezési eljárást, részletezi az ipar gyakorlását és intézkedik az ellenőrzésről.

HIREK

Magyar hősök

1915. július 31.

Medreczki István volt marosvásárhelyi 9. honvéd huszárezredbeli őrmester e napon Grodeknál a kötelességtudó, bátor vállalkozó szellemű huszáraltiszti szép mintaképet mutatta.

Az oroszországi nyári támadó hadjáratban a 11. honvéd lovashadosztály előnyomulása alkalmával fenti napon ő volt az első, aki az oroszok visszavonulását Grodeknél megállapította. E tény jelentésének alapján a hadvezetőség azonnal elrendelhetette a Bug folyón való átkelést, és üldözve követhette az ellenséget.

E tettekre őrmester parancsbevétele nélkül folytatta további felderítését és kisebb elleneséges járőröket leküzdve, idejében jelentős parancsnokának az oroszok visszavonulási útját, valamint új védelemre való berendezkedésüket.

A hadosztály így biztosan nyomulva előre, nagy területeket vehetett birtokába.

Elismerésre méltó bátor magatartásáért a derék őrmester a kis ezüst vitézségi érmet kapta.

1917. július 31.

Keletgalícia felszabadítását eredményező erőteljes üldözésünk vége felé Szabó Zoltán volt brassói 24. honvéd gyalogezredbeli tartalékos zászlós, mint üldözőkülönítmény parancsnok tűntette ki magát. A Dnyeszter melletti Mielnica községet akkor érte éppen el, mikor az oroszok a helységet fel akarták gyújtani. Szabó zászlós szakasza élén rájuk rontott, kizavarva őket a faluból és azt a 18 orosz is elfogta, akik három gépkocsin visszatértek, hogy a község felgyújtását újból megkíséreljék. Szabó zászlós eme elszánt és sikeres fellépésével igen nagy jelentőséggel bíró község felégetését akadályozta meg. Miután Szabó Zoltán zászlósnak már megvolt a nagy ezüst és a bronz vitézségi érme, most az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

—OOO—

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Stebler Antal, Széchenyi körút 23.

Ügyeletes gyógyszerár: „Kigyó”, Rákóczi út.

Meghalt Hermann József. Szabadkáról jelentik: Ötvennyolc éves korában elhunyt Szabadkán Hermann József, a városi zeneiskola helyettes igazgatója, aki a háború után Lányi Viktor és Gál Ferenc zenei örök ségét vette át. A közismert zenepedagógust csütörtökön délután temetik.

Az Országos Szent Jobb-körmenet. Az augusztus 20-án megtartandó Országos Szent Jobb-körmenet a bevezető egyházi szertartás után a királyi udvari Várplébánia templomból indul a budavári koronázó főtemplomba, ahol a körmenetet vezető hercegprimás nagymisét pontifikál. A főpapi szentmisén evangélium után dr. Beresztóczy Miklós pápai kamarás, miniszteri tanácsos mondja az ünnepi szentbeszédet. A körmenet a koronázó főtemplomból a primási mise végeztével visszatér a Szent Jobb-érzési helyére, a Várplébánia-templomba. A körmenet részletes rendjét a Actio Catholica országos elnöksége később közli.

Az elsötétítés ideje. A magánvillágítás (lakóházak és egyéb épületek), valamint ajároművek elsötétítését csütörtökön 20 óra 20 perckor kell végrehajtani. Az elsötétítés hajnali 4 óra 15 percig tart. Azokon a kijelölt területeken, amelyeknek elsötétítésére vonatkozóan a honvédelmi miniszter könnyítést engedélyezett, a lakóházak és egyéb épületek elsötétítését 23 órakor kell végrehajtani. Ezen a területen a járóműveket nem kell elsötétíteni.

Bíróság elé kerül Gavrijo szerb pátriárka Belgrádból jelentik: Gavrijo patriárka, akit mint ismeretes az olasz hadsereg fogott el, a Belgráddal közelfekvő rakovcai kolostorban van számkivetésben. A pátriárka rövidesen bíróság elé kerül.

Nyugdíjasok figyelmébe. Az augusztus havi átmeneti nyugdíjjárandóságok érvényesített kimutatásai a m. kir. adóhivatalhoz beérkeztek. Már biztos, hogy a nyugdíjakat most is ezuton fizetik ki. A kifizetések napját idejében közöljük. Miután minden valószínűség szerint a következő havi nyugdíjjárandóságok postacsekkel utján folyósítattnak a 169 számú és f. évi jul. 27. kelt 1960-941 P. M. számú rendeletének eleget téve felhívtnak az összes nyugdíjasok, hogy a mostani kifizetések alkalmával ismét igazolják nyugdíj igényjogosultságukat és mutassák be a nyugdíjaztatási végzésüket és különösen a március—április havi jugoszláv postacsekkel szelvényüket. A nyugdíjösszegeket csak a jogosultak kapják meg.

Kinevezések a zentai járásbírósnál. Hétfőn érkezett meg Fentára az igazságügy miniszter rendelete, mellyel Szorcsik Miklóst vezető járásbíróvá nevezték ki Zentán. Vezető telekkönyvvezető Aman Ádám lett bírósági jegyző ifjabb Csincsek Endre és ifjabb Harsány Lajos. Díjnokok: Csatári Istvánka, Webel Lajosné, Bajthay Márton, altisztek Burány Vilmos és Papp Vendel.

Tűz Órszálláson. Hétfőn délután kigyulladt Wohlfrád Mihály cséplőgépe. A tüzet idejében észrevették és elfojtották.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Ismét felrobbant egy svéd lőszerszállító vonat. Stockholmból jelentik: A krylboi pályaudvaron eddig meg nem állapított okokból a levegőberepült egy lőszerszállító vonat. Az áldozatok számáról még nincs jelentés.

Közepesen sikerült a szenttamási aratási vásár. Az aratási vásárt megzavarta a zápor, azonkívül a cséplési szezon is sokakat visszatartott, így a vásár csak közepesen sikerült. Az állatvásáron leginkább az igáslovakat vették 400—1200 pengős értékben. Összesen 313 ló és szarvasmarha cserélt gazdát. A sertésfelhajtás kicsiny volt. Az árak a következőképpen alakultak ki: sovány sertés kilogramja élő súlyban 2.5—3, kövérsertés 1.80, hathetes malac párja 80—130, fejőstehén 500—1000 pengő, vágomarha élő súlyban kilogramja 1.20—1.40, ökör 1200—1900, borjú 140 a bárány kilogramja pedig élő súlyban 1.10—1.20 pengő.

Téglaalakba préselve konzerválják a paprikát. A paprikaértékesítés terén hosszú idő óta komoly gondot okoz az a probléma, miképpen lehetne az érett paprikát úgy megőrizni, hogy évekig megmaradjon eredeti színében és értékében. A paprikát ugyanis rövid idő alatt megtámadja a penész, különféle rovarok és így elveszti színét, zamátát, elfonnyad és élvezhetelenné válik. A Mezőgazdasági Vegyiskerületi Állomás most új konzerválási módszert vezetett be, amelynek alkalmazásával a paprikát évekig lehet tárolni. A paprikát magas nyomású hidraulikus sajtóval téglalakú formákba préselik és a félkilogramos téglákat cellofánborítással látják el, amely az anyagot légmentesen elzárja. A sajtolás során a paprikából egyetlen milligram olaj sem vész el.

Tisztítsa

meg olykor szervezetét a bélben felhalmozódott sok káros salaktól akkor is, ha nincs székrekedés. Jó tisztító hashajtó a

DARMO!

Országzászlót kap Csáktornya. A felszabadult Muraköz legnagyobb községe, Csáktornya mielőbb fel akarja állítani az Országzászlót. Az Országzászló lobogót Nagykanizsa város közönsége az EONB központjánál felajánlotta Csáktornya részére.

Biztosítva van Bácska tűzifával való ellátása. A Baross-szövetség budapesti főnöke nagykereskedői szakosztálya értekezletet tartott Ujvidéken. A zombori fiókot Kiss Pál elnök képviselte. Az értekezleten biztosították Bácska tűzifával való ellátását. A felszabadult Délvidék részére a Baross szövetség 25—30.000 vagon tűzifát utal ki.

Másfélvagon fém gyűlt össze Órszálláson. A vasárnapi vasnap kitünően sikerült. Körülbelül másfélvagon fém gyűjtötték össze. A mezői munkák befejezése után megegy vasnapot tartanak.

Szücs László szombat hangversenyt rendez Zomborban. Szücs László a M. Kir. Operaház v. tagja, az ismert rádióénekes szombat este 10 órai kezdettel kívánság- és Lehár-hangversenyt rendez a Vadász-kürt nagytermében. A kiváló énekművész hangversenye iránt már is nagy az érdeklődés.

Megnyitja ujvidéki fiókját a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. Ujvidékről jelentik: A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank élénk részt kíván venni a visszatért Délvidék gazdasági és hiteléletében. A Kereskedelmi Banknak a trianói békekötés előtt Ujvidéken nagy üzletkörű fiókja működött, amely azonban az impériumváltás után beszüntette működését, anélkül azonban, hogy a fiókot a magyar cégjegyzékből töröltette volna. Az intézet szünetelő ujvidéki fiókja működését a legközelebbi napokban újból megkezdi.

Tízévi fogházat kaptak a fiatalok budapesti rablótámadók. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék rögtönítélő tanácsa szerdán délelőtt ítélkezett annak a két fiatalok suhancnak a bűnyüében, akik — mint jelentették — néhány nappal ezelőtt az éjszakai első éjjelítés alatt agyonverték Braun Lajos 53 éves éjjeliőrt. A bíróság a 16 év körüli vádlottakat fejenként 10 évi fogházbüntetésre ítélte, amit a fiatalok a fogházában töltenek le.

Halálos áldozatai vannak a romániai áradásnak. Bukarestből jelentik: A helyettes román miniszterelnök az argesi árvízterületen tett utazásáról visszatérve közölte, hogy az áradásnak halálos áldozatai is vannak a nagy anyagi káron kívül. Corheni és Capetanei községekben 12 ember fulladt az árba. Nagyszámú háziállatot pusztított el a víz, amely egész falvakat elöntött.

Feltárják Diocletianus császár spajatói palotáját. Az olasz királyi akadémia bizottsága a közeli napokban Spalatóba utazik, hogy a feltárási munkálatok körülményeit tanulmányozzák.

Tilos az utazás Szíriából Törökországba. Az angol hatóságok megtiltották Szíriából a kiutazást Törökországba, s arra csak különleges esetekben adnak engedélyt.

Nyilttér*)

—OOO—

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a n. é. Zombor város és környékbeli ismerőseimet és barátaimat értesíteni, hogy „Horthy Miklós tér” 4. sz. alatt lévő „Tigris” beszálló-vendéglőt 1941. évi július 24-én megnyitottam.

Felkérem a n. é. közönség és jóbarátaim szives pártfogását.

Jó ételekről, baranyai borokról és magyar cigányzenéről — Sipos Lajos primás és Géza bácsi elismert cimbalom művész közreműködésével — gondoskodom.

Minden pénteken egész napon át elsőrendű halászlé.

Zombor, július hava.

Tisztelettel:
FISCHER MÁRTON
vendéglős.

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A Domanszky cirkusz nap-nap után nagy sikert arat Zomborban és zsufolt nézőtér előtt játszik. Az előadások kezdete este 9 órakor.

Termelő és értékesítő szövetkezetet szerveznek a délbaranyai gazdák. Délbaranyában, főleg a drávamenti községekben a gazdák számottevő mértékben termelnek paprikát, káposztát és egyéb kerti veteményt. Most, hogy a húsfogyasztás korlátozása miatt a zöldségek egyre nagyobb szerepet játszanak a népélemezésben és a főzelékfélék kelendőse reményt nyújt a termelőknél arra, hogy jó áron értékesíthetik terményeiket, a délbaranyai gazdák körében felmerült az egységes értékesítési szervezet megteremtése. A gazdák a Baranyavármegyei Gyümölcs-termelők Egyesületének bevonásával Siklóson meg is alakították termelő és értékesítési szövetkezetüket. Az alakuló közgyűlésen kimondották, hogy a szövetkezet lehetőséget nyújt majd tagjainak, hogy olcsóbban, jobbat és többet termelhessenek, továbbá gondoskodnak termelvényeik értékesítéséről, ennek érdekében összeköttetést létesítenek a konzervgyárakkal, piacot teremtenek a fővárosban, továbbá exportra is jogosultságot szereznek.

A vonat elé ugrott. Kecskeméten a Műkert mellett a Szeged felé haladó vonat elütötte és borzalmasan összroncsolta Dudás Margit 42 éves nőt, aki öngyilkossági szándékából ugrott a vonat elé. Azonnal meghalt. Tettének okát nem tudják.

Pompás magyar táncok a „Denevér” előadásán

A Kaszinóegyesületi Dalárda vasárnapi és keddi előadása iránt egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg. Az egyesület vezetősége a vidékről is nagyszámú jelentkezést kapott az utóbbi napokban, úgyhogy a jelek szerint Zombor környékének színházkedvelő közönsége is nagy számban vesz részt a „Denevér” előadásain. A darab próbái dr. Müller János és dr. Kiss Lajos vezetésével serényen folynak. A próbákon külön kellemes meglepetést keltettek a Fellner László táncosnő által kreált pompás magyar táncszámok, amelyeket impozáns balettár mutat be.

Radicevich Sándor

Németh Géza

Az esten, amelynek részletes műsorát tegnapi számunkban közöltük, a következők lépnek fel:

Stebler Ernő, Gromilovich Klári, Németh Lonka, Németh Géza, Radicevich Sándor, Németh Edith, Veszelyovszky Ernő, Haas Irén, Benyács Kornél, Kandler Nándor, Trutzl Baba, Galacz Győző, Hubay Imre, Detkovits István, Spitzer Irén, Paál Ella, Radicevich Irén, Schüll Kató, Tripolszky Ilonka, Stebler Béla, Sulyok János, Duřst Gyula, Zsulyevits László, Vitcsek Lajos, Szvacsek László.

A nagy balett szereplői: 1. Magyar Rapszódia: Rill Mancini (szólo), Németh Györgyi, Kémény Piri, Szélinger Kató, Csapó Mancini, Trutzl Kornélia, Partlich Irén, Spitzer Zsuzsa, Tripolszky Béla, Kálmán Imre, Stalter István, Püspök József, Spitzer István, Tanzer Lajos, Littvay Lajos. 2. Walzer (Frühlingstimmen): Németh Lonka (szólo). Balettár: Tett Teri, Mócs Ilus, Tripolszky Géza, Németh Edith, Gorac Bözsi, Csapó Zitta.

Csütörtökön ítélkeznek a rögtönítélő bíróság a gyujtogató Szekulics Vujadin bűnügyében

A zombori városi katonai parancsnokság bíróságának ítéletei

Szekulics Vujadin zombori műgyetemi hallgató bűnügyében, akit gyujtogatásért vonnak felelősségre, csütörtökön délelőtt 9 órakor tartja meg a főtárgyalást a rögtönítélő bíróság.

Zombor thj. város katonai parancsnokságának bírósága az utóbbi napokban számos ítéletet hozott.

Orth Ádám bácsi községi bírót, aki a mezőőrök segítségével saját hizlaldájába hajtatott a dobvolgyác telepről 33 sertést és ezeket a saját számára hizlalta, hivatali sikkasztás vétségében mondotta ki bűnösnek a bíróság és jogerősen 2 évi börtönbüntetésre, 1000 pengő pénzbüntetésre és öt évi hivatalvesztésre, valamint polgári jogainak 5 évi felfüggesztésére ítélte.

Zsulyevics István zombori iparossegédet szemérem elleni erőszak miatt 3 évi börtönbüntetésre, 5 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak 5 évi felfüggesztésére ítélte a bíróság.

Cigics Márton bacszentiváni lakos kormányzósértést követett el. 8 hónapi börtönbüntetésre és 5 évi jogvesztésre ítéltek.

Ozv. Jancsurics Zsivkoné szül. Lukics Darinka a maximált árán magasabb áron árusította a hagymát. Árdragításért 4 napi fogházbüntetésre átváltoztatható 20 pengő pénzbüntetést kapott.

Firányi Péterné zombori lakos a turóval üzérkedett. Árdragításban mondották ki bűnösnek és 20 pengő pénzbüntetésre ítéltek. Behajthatatlanság esetén 4 napi elzárásra változtatható át a büntetés.

Vidics Márknet közrendelleni kihágásban találta bűnösnek a bíróság és hat heti elzárásra ítélte.

A társadalmi rend erőszakos uton való felforgatására irányuló vétség miatt Vukmánov Simok Lajos bajmoki lakos 3 hónapi sulyosított fogházbüntetést kapott. Mellébüntetésként po-

litikai jogait 3 évre felfüggesztették. Az ítélet jogerős. Schwartz Antal bajmoki kereskedőt ugyanezért a vétségért 8 hónapi sulyosított fogházbüntetésre, 400 pengő pénzbüntetésre és 3 évi hivatal és politikai jogvesztésre ítélte a bíróság. Az ítélet még nem jogerős.

Vetstein István bajmoki darálómalom tulajdonos a kormányzót sértő kifejezéseket használt. Két hónapi sulyosított fogházbüntetésre és polgári jogainak 3 évi elvesztésére ítélték.

Görög József hódsági gazdasági cseléd ellopja gazdája lovát. Jogerősen kéthónapi sulyosított fogházbüntetést kapott.

Császár István pincédi lakos nemzetgyalázásért, becsületsértésért és közrend elleni kihágásért került a bíróság elé. Négy hónapi sulyosított fogházbüntetésre és polgári jogainak 3 évre való felfüggesztésére ítélték.

Drélich Lajos és Lovász József zombori szövőgyári alkalmazottak a társadalmi rend erőszakos felforgatására buzdító röpiratokat terjesztett. Fejenként nem jogerősen másfél évi fogházbüntetésre és politikai jogaik háromévi felfüggesztésére ítélte őket a bíróság.

Refle Ferenc béregi lakos hatósági személy elleni erőszak miatt került a bíróság elé. 3 havi sulyosított fogházbüntetésre és politikai jogainak 3 évi felfüggesztésére ítélték.

Lotz Jakab ujverbázi vándortanító engedtlenségre buzdított és izgatott. Négy hónapi sulyosított fogházbüntetésre és politikai jogainak 4 évi felfüggesztésére ítélték. Az ítélet nem jogerős.

Mészáros Antal szabadkai lakos Bácsordason belopozott Schmidt Jakabné lakására, ahonnan 237 pengőt ellopott. A bíróság 8 hónapi börtönbüntetést szabott rá. Polgári jogait öt évre felfüggesztették.

Vigyázz a címre! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

Fokozottabban óvjuk a tűztől a gabonát!

A városi katonai parancsnokság ismételtén felhívja a gazdákat, cséplőgéptulajdonosok- és cséplőgépmunkások figyelmét arra, hogy hordás, és cséplés közben még az eddigénél is fokozottabb gondot fordítsanak a buzaasztagok- és buzakévék átvizsgálására, mert bűnös kezek ismételtén kísérletet tettek, hogy gyujtogatásokat hajtsanak

végre. A cséplésre előkészített gabonakazlakba, illetve kékébe gyullékony anyagokat csempészték. Ha valaki ilyen gyullékony anyagokat talál a gabonájában, azt azonnal jelentse az illetékes hatóságoknál, vagy a legközelebbi katonai, illetve csendőrjárnéknak.

—oOo—

Hatalmas vihar vonult végig Szabadka felett

A vihar többhelyen eltépte a villanyvezetékeket és áram nélkül maradt több városnegyed

Szabadka, július 30

Hatalmas vihar vonult végig tegnap Szabadka felett. A zivatar orkányszerű volt és sűrű villámlások kísérték. Villám csapott több transzformátorba és a vihar ereje eltépte a vezetékeket. A város több ne-

gyede emiatt áram nélkül maradt.

A szél fákat is kitépett és széthányta a földeken a buzakereszteket. A kár nem nagy. A villanyvezetéket már megjavították és szerdán délelőtt már ismét megkezdődött az áramszolgáltatás a városban.

A sárkánytól a repülőgépig

A légifegyverek a történelmi idők tükrében

A légiháboru nem atyáink, vagy távolabbi elődeink találmánya. Az a gondolat, hogy légi járműveket haditechnikai célokra alkalmazzanak, tulajdonképpen a Sárkányok országában, Kínában született. Krónikák tanuszkodnak arról, hogy időszámításunk szerint 300-ban a kínai császári palotának megtámadása alkalmával Han Sim, a lázadók generálisa, kihasználva a kedvező szelet, sárkányt bocsátott a királyi palota fölé.

A sárkányra egy gyermek volt kötve, aki megfigyelte a magasból a kastély területén levő csapatok elhelyezkedését és értékes adatokkal szolgált utóbb az ostromlóknak.

Ugyanez megismétlődött Japánban is a tizenhetedik század folyamán. Akkoriban viszont a tokiói császári palotát ostromolták a lázadók. Yuimo Shestsu nevű tudós és kémikus ekkor maga pattant a sárkány hátára, hogy kifürkésze a helyzetet. Amikor a császár a sárkányt jóvászálla meglátta, annyira megrémült, hogy később fejvesztés terhe alatt megtiltotta olyan sárkányoknak a készítését, amelyek négy ivnél nagyobbak. A mongolok viszont a sárkányokat mint hadijelvényt vitték magukkal, minden csatájuk alkalmával. A sárkányok mozgó szájukkal elremitő látványt nyújtottak, amit még csak fokozott a fufangos mesterkedés, hogy

éjszakánként tüzet is okádtak a levegőben uszó szörnyetegek.

Ilyen sárkányokkal támadtak a mongolok 1241-ben Liegnitznél. Már-már ugylátszott, mintha az európaiaknak kedvezne a szerencse, amikor a mongolok eleresztették sárkányait, egyszerre csak kénszag terjengett a levegőben, sűrű füstfelhők gomolyogtak és tüzet eresztettek szájukból a sárkányok. Ez a látvány az európai hadsereget annyira megdöbbentete, hogy fegyvereit eldobva, futásnak eredt és így a mongolok nyerték meg a csatát.

Néhány sárkány azonban az európaiak kezébe maradt, akik bizonyos újításokkal azután szintén alkalmazták később a hadakozások során. 1400-ban Kayser Konrad hadimérnök nagy méltánnyal beszél kézikönyvében erről a fegyverről. Emleltést tesz hasonlóról egy angol lelkész is egyik cikkében, amikor egy óriási sárkány leírását és képét közli, amelyről bombát lehet ledobni ostromlott városokra. Viszont Wecker Jakob svájci író Matematikai és filozófiai üdülések című könyvében azt fejtegeti, hogy meleg levegővel is meg lehet tölteni a sárkányokat és azokat tetszés szerint irányítani. Láthatjuk tehát, hogy

még a középkor után is szerepet játszott a sárkány a hadászatban.

A Mongolier testvérek Franciaországban feltalálták a léghajót. Csakhamar a következő cikk jelent meg a Journal de Parisban: Meg vagyunk róla győződve, hogy ez a nem túlságosan költséges masina különösen hasznos lesz a hadsereg számára az elengedhetetlen állások felfedezése szempontjából, valamint arra is, hogy a velük barátságban álló katonai csoportoknak jelzéseket adjunk 1794-ben

a nagy forradalom után alkalmazta a fiatal köztársaság először a léghajót, mint hadi fegyvert.

Később az osztrákok is rendelkeztek már léghajókkal. Ők viszont először alkalmazták ezután a propagandát. Milánó ostrománál tömeg röpiratot zúdítottak le, majd később a proklamációkat is. Mulatságos volt Velence ostroma. Ezen alkalommal ugyanis kiderült, hogy a ledobott sokszáz bomba közül, mindössze egyetlenegy robbant fel a városban. A repülőtechnika az idők folyamán azért egyre jobban fejlődésnek indult és az amerikai háboru idején Lincoln már nagy dicsérettel emlékszik meg a léggömbökről. Az 1861-ben lezajlott Brazília—paraguai háboruban már fényes eredményekkel szolgált a léghajók beavatkozása. Ezek segítségével

sikerült a legelrejtettebb állásokat felfedezni

és megbirkózni olyan erődökkel, amelyeknek bevétele lehetetlenségnek látszott. A léghajók tökéletesítése főképpen Parseval órnagy érdeme. Ezek már, amennyire csak lehetséges, megfeleltek a célnak és sorra szerepelnek rövidesen majdmn az összes államok hadseregeiben.

Végül megszületett a léghajók királya, a Zeppelin.

Ez az óriáshajó minden tekintetben csúcsteljesítményt produkált.

A múlt világháboruban a Zeppelin több száz repülést rendezet. Behatoltak Amerika, Afrika légtérébe, nagy haditényeket is végeztek. A mai világháboruban azonban a Zeppelinnek nem lehet szerepe. Uj, féltelmetes versenytársa, a repülőgép márannyira tökéletes, hogy nem tudna vele megbirkózni. Méretben, gyorsaságban is egyre tökéletesebbek a repülőgépek. A sztratoszférra repülőgépek már túlszárnyalják minden költő fantáziáját, Verne és Wells legmerészebb elképzelései eltörpülnek mögöttük.

Ma már a levegő egyetlen óriási harc-tér szélességben és magasságban egyaránt.

A technika óriási fejlődése újabb és újabb bizonyossággal szolgál arra, hogy a jövő

még megdöbbentőbb meglepetésekkel szolgálhat számunkra.

Nyem óriási utat tett meg a haditudomány.

London és Moszkva új Európája

Hogyan lesznek a szovjet elnyomókból a kis népek szabadságának védelmezői

A londoni szovjetszövetség és az ugyan-csak Londonban élő két cseh emigráns, Benes és Masaryk között megállapodás jött létre, melynek értelmében a független Cseh Köztársaság és a Szovjetunió helyreállítják egymással a diplomáciai összeköttetést, harci közösségre lépnek Németország ellen, végül pedig cseh hadosztályokat szerveznek Szovjetországban. Egy ideig jelentés érkezett arról is, hogy a brit kormány az említett emigránsokat teljesjogu kormányként elismeri. Végül még azt is megemlíti a jelentés, hogy Majszky ur, a londoni szovjetorosz nagykövet ünnepelesen kijelentette, hogy miszerint a szovjetkormány a lengyel állam szabadságát és függetlenségét »természetszerűleg« elismeri. Lozowszky a szovjet külügyi népbiztosának helyettese pedig még ki is bővítette ezt az ünnepélyes nyilatkozatot, azaz, hogy a szovjetkormány valamennyi Hitlertől leigázott állam szabadságát akarja! Ez az egész hókus-pókusz nagyon is emlékeztet mindarra, amit az angolok a Közelkeleten művelnek. Ott is egyik kiáltványt a másik után adják ki, szerződéseket kötnek, amelyek szükség szerint népek szabadságáról, függetlenségéről, államalakulatok helyreállításáról, intézkednek. Egyiptom, Palesztina, Irak és Szíria minden ígéretet megkapnak nyomban, amint az angolok ottani helyzetüket veszélyeztetve látják. De ma már az sem kétséges, hogy Sir Miles Lampson és Lyttelton Egyiptom függetlenségét abban a pillanatban kiküldték, amint Romel tábornok páncélos járművei Alexandria utcáin feltűntek. Ugyan-ilyen színházat rendez most a Szovjet Kelet-Európában. Amidőn Csehszlovákia a nyugati hatalmak Münchenben történt egybenhangzó hozzájárulásával a jikkvidáció stádiumába került Szovjetország volt az első, amelyik a szovjetem nélkül üdvözölni ennek az államképződmenynek a megszűnését. Amidőn Németország és Lengyelország háborús bonyodalomba keveredtek, egyetlen pillanatig sem habozott a Szovjet, hogy Lengyelországot hátba ne támadja. Ma, miután a német csapatok elűzték őket Kelet-Lengyelországból, Oroszországban már ismét Lengyelország függetlenségéről beszélnek, amit annyira hön óhajtanak. De éppen így kívánják Lettország, Észtország és Litvánia függetlenségét is, miután a németek már onnan is kikergették őket. Most már valóban csak az hiányzik, hogy Lozowszky Besszarábiát és Bukovinát is megajándékozza a »szabadsággal«, Churchill pedig, hogy elismerje a szabad Bukovina és Besszarábia kormányait és házákat bocsásson Londonban rendelkezésükre.

POLITIKAI SZEMFÉNYVESZTÉS

Politikai szempontból tekintve természetesen komoly okai vannak ennek a szemfényvesztésnek. Nagybritannia és a Szovjetunió ezt a háborút a világtörténelem legbrutálisabb imperializmusának fenn tartása és kiterjesztése érdekében vívják; és az elnyomottak sebb és jobb világának kialakulását akarják megakadályozni azzal, hogy az elnyomott népeknek maguk sietnek mindazt megígérni, amit azok az új Európától várnak. Most is, éppen úgy, mint a világháboruban ezzel a taktikával igyekeznek a nem szabad népek szolidaritását megbontani, hogy ezzel eleve elvadják az utját határaikon belül, minden felkelési kísérletnek. Hogy ezeket az ígéretek milyen mértékben szabad komolyan venni, arra hathatós példát szolgáltatott a világháboru után India és az arab államok valamint ebben a háboruban Abesszinia és Szíria esete. Sehol ezekben az országokban még csak halvány látszata sincs a szabadságnak. Londonnak és Moszkvának örültekre van szüksége, akik készek arra, hogy magukat az ő érdekeikért agyonüthessék. És örültekre mindig lehetett vásárolni olcsó ígéretek árán. Eppen a cseh hadosztályok esete bizonyítja ezt legjobban. Ilyesm már volt egyszer a világháboruban is. Akkoriban büszkék voltak rá, hogy ezred számra szökődösek át az ellenséghez, mikor aztán már Oroszországban voltak, csak egyetlen gondolat emésztette őket, hogyan kerülhetnének ismét haza. A világháborus cseh légióinak Benes Csehszlovákiájában olyan gyakran és szívesen megénekelt hősi éposza a valóságban siralmas, szenvedésekkel teli Odissea volt és vajjon a Szibériáig elhurcolt »hős« légióisták közül hányan nem találták meg a haza vezető utat? És az ut haza ma sem Szovjetországon, hanem az új Európán át vezet, mely már máig is több népnek és államnak adta meg annyira áhított szabadságát és jogos határait, mint az angol és orosz uralkodó rend együttvéve egy fél évezred alatt.

IRÓGÉPET olcsó propaganda árban árusítok. (Continental írógép már 200.— P-től. Hermes már 150.— P-től.) Kivánságra bemutatom. Cirilbetűs gépét nagy árban becséreltem. Raktáron van: OLYMPIA, ERIKA, REMTOR, KAPPEL, GROMA, HADA, URÁNIA, MERCEDES, TRIUMPH stb. minden létező márkájú gép. Számoló-, sokszorosító-, címítő- és könyvelőgépek, minden létező rendszerű raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Írógépjavítás. Csere. Üzletszerzőket nagy kereseti lehetőséggel felvezek.

KISS ELEK

Írógép vállalata. GYULA.

SPORT

A bácskai egyesületek kerületi beosztása

A visszatért bácskai egyesületek az alföldi, baranyai háromszögbeliek, a dunántúli, a muraköziek az északdunántúli kerületbe nyertek beosztást. A MLSz országos tanácsa a kerületi beosztásokon némi változtatásokat hajtott végre.

Az Országos Tanács a gyorsabb igazgatás érdekében az Alföldi Kerületbe osztotta be: 1. a hazatért összes bácsvidéki egyesületeket, 2. a Kiskunfélegyházihoz tartozó összes egyesületeket, 3. a Dél-dunántúli Kerülethez tartozó Duna-balparti egyesületeket.

A megnagyobbodott »Alföldi« Kerület tartozik a hozzá tartozó egyesületek sportbéli és utazási érdekeinek megfelelő alosztályokat létesíteni bizonyos önkormányzati jogkörrel.

4. A »Dél-dunántúli« Kerület.

Az Országos Tanács kimondotta, hogy a hazatért baranyai háromszögben lévő egyesületeket a »dél-dunántúli« kerületbe osztja be.

5. Az »Északdunántúli kerület«.

A hazatért Muraköz sportegyesületei az »Északdunántúli kerület«-be nyertek beosztást.

Az MLSz felhívta az érdekelt kerületek vezetőit, hogy a joghatóságuk alá beosztott egyesületekkel haladéktalanul vegyék fel az érintkezést. Az »Alföldi kerület«-et utasította, hogy Szabadkán és Ujvidéken tartson sürgősen értekezletet és tárgyalja le az alosztályok szervezési ügyeit.

A Kalocsai Sport Klub vendégszerelése Zombornán. Vasárnap ismét sporteseménye lesz Zombornán. Itt vendégszerelést rendez a Kalocsai Sport Klub. Ellenfele a Zombori Torna Kör. csapata lesz. Ez a mérkőzés viszszavágó jellegű, mert a ZTK két hét előtt vendégszerelést Kalocsán, hol ekkor csodás játék után sikerült otthonukban legyőzni a kalocsaiakat 4:2 arányban. A kalocsaiakat most a revans vágya is fűti. Ezért érdekes küzdelemre lesz kilátás. A mérkőzést, melyet a Mátyás király uti (Sztapári uti) pályán tartanak meg, igen nagy érdeklődés előzi meg, annál is inkább mert valóban egy igen jóképességű, szép futballt játszó anyaországi csapat fog a zombori közönségnek bemutatkozni. Mint érte

sültünk, a kalocsaiakat tekintélyes számu szurkoló kíséri Zombornán, hol a vendégeket a rendező egyesület részéről ünnepélyesen fogadják.

JÁTÉKVEZETŐKÜLDÉS

Osztályozó mérkőzések az NB I-be jutásért
Pécsi DVAC—MÁVAG, Pécs, 5 óra.
Vezetői: Szőke II. (Horváth Gy. (Bp.), Urbán Nándor (Pécs)).

Szabadkai VAK—Ujvidéki AC Szabadka, 5 óra Vezetői: Palásti. (Vezér II, 1 Délvidékről).

Szent István-Kupa mérkőzések

Szombat, augusztus 2: Kispest—WMFC Latorca-u, háromnegyed 9. Vezetői: Ujvári Antal. (Kiss M. Ernő, Ujvári Ferenc.)

Kedd, augusztus 5: Gamma—Elektromos, Latorca-u háromnegyed 9. Vezetői: Pusztai J. (Harangozó, Vass A.)

Csütörtök, augusztus 7: Ujpest—Török vés, Latorca-u, háromnegyed 9. Vezetői: Nógrádi Sándor. (Kóhalmi, Rónai.)

Szombat augusztus 9: Ferencváros—Nagyvárad AC, Latorca-u, háromnegyed 9 Vezetői: Dankó (Lantos, Nagy Lajos.)

SZENTTAMÁS

Temerini TC—Csaba SK 5:4 (2:2). Barátságos mérkőzés. A Temerini TC góljait Toldi (3), Pálfi és Sörös rúgták. A szenttamásiak gólszerzője Popov (2) Scheif és Sza natyev voltak. A TTC megérdemelte a győzelmet. A mérkőzés vége felé incidens történt és verekedésre került a sor.

RÖVID SPORTRÉK

A Kolozsvári AC a Kispesttől a két Olajkár kiadását kéri. A kolozsváriak nagy érdeklődéssel figyelik a fejleményeket.

Az FTC augusztus 15-én Topolyán vendégszerel. Kishegyesen 17-én Csantavéren pedig 20-án játszik a helyi csapatokkal.

Csáktornyaőrül küldöttség járt a MLSz-ben és kérte a csáktornyai csapatok az NB-be való beosztását. A csáktornyai csapat néhány bemutató mérkőzésen már eredményesen játszott. A szövetség Csáktornya, Alsólendva, Muraşzombat és a többi muraközi városok kérelmével a közeljövőben foglalkozik.

Budapest—Székesfehérvár—Várpalota között a kerékpáros szövetség augusztus 3-án országos versenyt rendez.

Asboth Bostadban is győzött. A férfi egyes döntője: Asboth—Schörder 6:3, 6:0, 6:0.

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE

A TÖRÖDÖZEMŰ NŐLELV

IRTA: MAURICE LEBLANC

FORDITOTTA: KÁLLAY MIKLÓS

A ZÖLDZEMŰ NŐLELV

(16)

De hogy csipjem rajta. Tegnap óta azonban a kezemben volt. Értésültem róla az egyik szálló révén, amely szolgálatunkban áll, hogy miss Bakefield megkapta tegnap Nice-ből egy kifosztásra váró villa tervét, B. villáért, amint a tervhez csatolt levélben jelezték és hogy a miss egy levéltárcába helyezte ezeket az irásokat egy csomó más igen zsiros bizonyítékkal együtt s hogy utnak indult Déltre. Ezért utaztam én is »Lenn gondoltam, majd tetten érem, vagy legalább az irásait keritem kézre.« Nem is kellett ilyen sokáig várnom, a banditák a kezembe adták.

— És a tárcá?

— A ruhája alatt hozta a testére csatolva. És most itt van, — mondta Marescal megveregetve mellén a felöltőjét. — Már volt is időm, hogy néhány pillantást vessek belé s felfedezzek néhány megcáfoltatlan okmányt, mint B. villatervet, amelyre a Miss sajátkezűleg ezt a dátumot jegyezte föl: április 28. Április 28-ika holnapután lesz, csütörtökön.

Raoul némi csalódást érzett. Tegnap kellemes utitársa hoteltolvaj. És kiábrándultsága annál nagyobb volt, mert még csak nem is tiltakozott ez ellen a vád ellen amely mellett annyi apró részlet szólt s ami megmagyarázta azt az éleslátást is, melyet a miss vele szemben tanusított. Ez világossá tette előtte azt a kérést is, melyet a haladókló bűnös az utolsó pillanatban intézett hozzá: Védje meg az emlékeimet... Hogy apám meg ne tudjon semmit... Semmisítse meg az irataimat.

— De hát ez, biztos ur, rendkívül meg-

szégyenítő lesz az előkelő Bakefield-családra.

— Mit törődik ön azzal, — vágott vissza Marescal.

Raoul tovább folytatta: — Nem fájdalmas önnek ez a gondolat. Sőt, ha meggondolja azt is, hogy ki kell szolgáltatnia a bíróságnak egy olyan szép fiatal nőt, mint ki az imént megszökött... Mert ugy-e egész fiatal nő volt?

— Egész fiatal és nagyon csinos.

— És ennek ellenére?

— Igen uram, ennek ellenére és minden elképzelhető mellékintet ellenére, soha semmi meg nem akadályozhat abban, hogy a kötelességemet teljesítsem.

— Jól mondta, biztos ur, — helyeselt Raoul s az volt a nézete, hogy Marescal szívesen összekeveri a kötelességét egyéni bosszújával és becsvágyával.

Marescal megnézte az óráját és látva, hogy elég ideje van még s kicsit lepihenhet, mielőtt a vizsgálóbíró megérkezik. Félig hátradőlt és néhány jegyzetet firkantott egy kis blokkra, amely csakhamar leest a térdére. A biztos uron erőtt vett az álom.

Raoul, aki szemben ült vele, elnézte néhány pillanatig. Lassan-lassan sok apróság felelevenedett az emlékében Marescalról. A kép, amelyet magában felidézett elég fortélyos rendőrnök mutatá Marescalt aki mint gazdag műkedvelő, inkább egyéni izlésből és a maga gyönyörűségére működött a rendőri pályán, de kissé azért is, hogy önző érdekeit és szenvedélyeit kielégítse. Vagyonos ember volt, — erre Raoul jól emlékezett, — nagy nőbolond és nem

is mindig a leglelkismeretesebb, s akinek tulgyors emelkedését alkalomadtán a nők is elősegítették.

Raoul fogta a blokkot és a következőket írta rá, de közben állandóan szemmel tartotta Marescalt:

»Jegyzetek Radolphe Marescalról.«

Kitűnő rendőrtiszt. Leleményes és tiszta látásu. De nagyon fecsegő. Bizalmas az első jött-menttel szemben, anélkül, hogy a nevét megkérdezné, vagy hogy megvizsgálná, milyen állapotban van a cipője, az arcvonásait sem figyeli meg jól és nem vészi eléggé az emlékébe.

Elég neveletlen. Ha találkozik egy cukrászda ajtajában a boulevard Hausmannon egy fiatal lánnyal, akit ismer, hozzá csatolkozik és akarata ellenére beszélgetésre kényszeríti. S ha néhány óra múlva átlőzötben, vérfoltoktól borítva csendőrok kezében bukkan rá, nem győződik meg arról, rendben van-e a zár, és hogy vajaki, akit alvó állapotban hagyott egy vasúti fülkében, nem kuporog-e ott a postacsomagok mögött.

Ne csodálkozzék hát, ha az illető kihasználva ezeket a vaskos hibákat, maga veszi kezébe a rendkívüli eset számainak kibogozását, erélyesen meg fogja védelmezni a tárcában lévő okmányok segítségével a szegény Constance emléket és a Bakefieldek becsületét és minden erejével azon lesz, hogy megbüntesse a szép zöldszemű ismeretlent.

Aláírás helyett Raoul egy fejet rajzolt oda, szájában egy cigarettával és a kép alá ezt írta: Tűzet kérek, Radolphe.

A biztos horkolt, Raoul visszahozta a blokkot térdére. Azután egy kis üvegcset vett elő a zsebéből, kihúzta a dugóját és Marescal orra alá tartotta. Erős kloroformszag áradt szét. Marescal feje még jobban hátrahanyatlott.

(Folytatása következik)

Ezeregy éjszaka minden aranyát kinálja egy sok millió éves hegylánc

Kelet-Turkesztán a kínai birodalom legnyugatibb tartománya. Ott húzódik az óriási Kuen-Lun hegyláncolat, amelynek csúcsai több mint bateszer méteret érnek el. Volt azonban olyan idő is, amidőn tizenkétezer méternél is magasabb volt a Kuen-Lun hegyláncolat. Csak hogy akkoriban még biztos nem volt a neve sem, mert millió és millió év telt el azóta, hogy ez az alacsonyodási folyamat megtörtént. A Kuen-Lun a világ legöregebb arculatát mutatja, de maga a hegység jórésztben valósággal el van temetve, a valaha sztratoszférát suroló csúcsok omladéka alatt.

Egy elmerült világ ez, amely eltűnt az idők tengerében. Sohasem fogjuk megtudni igazában, hogy milyen lehetett valaha, mert még geográfiai képét is elrejté a hatezer méter magas omladék.

De nem is ez a probléma izgatja azt a kevés tudóst és kutatót, aki ezen az ugyszólván ismeretlen földön tartózkodott, hanem egy legalábbis anyagi szempontból még sokkal érdekesebb kérdés. Ezek tapasztalatai után ugyanis kiderült, hogy ez az idétlenül öreg hegyvidék mérhetetlenül gazdag aranyban. Ezeregyéjszaka meséire emlékeztető kincs van felhalmozva ott a sziklasírbán, csak még nem akadt Aladin lámpája, amely rávilágíthatott volna az ott elrejtett teméntelen drágaságra. Szisztematikus aranykutatók még sohasem volt a Kuen-Lun vidékén. Pedig megérné a vállalkozás a fáradságot.

Mert már a felszínen is találtak heverő aranyat, mogyoró nagyságtól egészen galambtojás nagyságig.

A ritkán arra vetődő pásztorok találták ezeket a lehető legtisztább aranyrögöket, betették a tarisznyájukba és azután, ha nagyritkán egy-egy városba vetődtek, eladták azokat poton áron a kínaiaknak.

Kinában azonban nem sokat törődtek eme kincseletekkel. A jó kínaiaknak eszébe sem jutott, hogy kincseket keressenek. A hatóságok sem törődtek ilyesmivel, sőt rossz szemmel nézték, ha európai vagy amerikai geológusok vetődtek e szent vidékre, hogy ott gyanus vizsgálódásaikat eszközöljék profán szerszámaikkal. De nem is nagyon jelentkeztek ezek a kutatók. Legfeljebb az előbb említett pásztorok kaparaszta olykor a földön. Pedig a tudományos megismerés vágya akár a legmesszibb utazásokra is sarkalja a tudomány emberét. Más okok jászottak tehát közre, nem az érdektelenség tartotta vissza a kutatókat, mikor a legutóbbi időkig ugyszólván nem vettek tudomást erről a legendás kincses vidékről.

Hajók gyakrabban találkoznak az Óceánok legjárhatóbb részein, mint ember emberrel ott Nyugat-Turkesztánban.

Eme hegyvidék legnagyobb része teljesen lakatlan. Fenn a magasságban olyan gyér a nö-

vényi élet, hogy még az állatt sem találta meg nagyon élelmét, legfeljebb az olykor ellebbenő szirti madár. Még a pásztorok is kisebb vidéken hagyják valahol lent nyárukat, mikor aranykereső szándékkal az irdatlan kötömegek között elkóborolnak. Sven Hedin vállalkozott erre a kalandos utazásra. De beszámol egyben arról, hogy két hónap alatt egyetlen élő emberrel sem találkozott, pedig huszonöt kilométert haladt előre naponta. Így érthetjük meg, hogy miért maradt eddig kiaknázatlan a Kuen-Lun hegység titokzatos kincse.

A háboru után azonban biztos, hogy hatalmas tevékenység kezdődik majd ott, mert ez az ősi föld a világ leggazdagabb aranyterülete.

Kolndyke, Brazília, Kalifornia, Ausztrália minden eddigi lelete gyerekiáték ahhoz képest, amit az időtlen időkben kiemelkedő Kuen-Lun ígér. A repülőgép feltalálása és tökéletesedése óta már megközelíthető lett a kutatók számára ez a terület is. És minden mulasztást, ami eddig történt, sietve igyekeznek rendbehozni, a kutató geológusok. Néhány év óta már igen lázas tudományos munka folyik az ősvideken s a vizsgálódások eredménye kétségtelenül igazolta, hogy a Kuen-Lun hegység egész láncolata aranyelőhely. Sőt megállapították a geológusok még azt is, hogy

az ott található arany gazdagabb vegvületű, mint amilyent bárhol találtak.

Az aranykutatás történetében tehát új fejezethez értünk. És ez a fejezet nemcsak a tudóst, az államokat érdekli, hanem izgatni fogja millió és millió ember képzeletét is. Ha visszaemlékezünk az elmúlt időkre, ha felütjük a tizenkilencedik század lapjait, láthatjuk, hogy milyen messziségekből vonzotta magához a vándorutra kelt emberek beláthatatlan tömegeit a sápadtan felcsillanó arany. Vajjon felelevenednek-e uira Bret Hart kaliforniai aranvós regényei? Vajjon megindulnak-e uira a szerencsekeresők, mint ahogy elindultak evkor családok, otthon odahagyva, Afrikába, Brazíliába, Ausztráliába?

Vajjon kitör-e még egyszer az aranvláz, mely a mult században annvizsor reszkettette meg az egész világot? Minden a jövő titka. Egy máris bizonyos, hogy

temérdek munkára lesz szükség, akik eme elsüllyedt világ rengeteg aranyát majd kibányásszák.

De vajjon arany marad-e az arany, ha oly bőségesen lesz található, vagy talán még bőségebben, mint az ezüst. Ha olyan sok lesz az arany Kuen-Lun vidéken, amint az a geológiai vizsgálódások alapján várható, ugy talán éppen ez a körülmény lesz előidézője annak, hogy az arany több ezer éves uralma megrendül. És akkor talán majd új értékmerőt kereshet a világ, amely elfoglalja a gögös fém helyét.

Az olcsó ember

A portugáliai sajtó a napokban különös figyelmet szentelt egy ítéletnek, amelyet a bíróság egy kártérítési perben hozott. Nem nagy ügy volt, amelyben a döntést hozták, még békeidőben is csak az újság törvénytörési rovatában kaphatott volna szerep helyet. Hát még most, amikor a világ-háboru orkánja tombol, vajjon érdekelhet-e az olvasók széles táborát egy mindennapi forgalmi baleset?

A per tárgya ugyanis mindössze annyi volt, hogy egy száguldó gépkocsi valahol Oporto mellett elgázolt egy ökröt és egy öregasszonyt, aki az ökröt a város felé terelte.

Az ökröt a baleset következtében le kellett vágni, az öregasszony életveszélyes sérüléseket szenvedett, de meg lehetett menteni az életnek.

Ez az utóbbi körülmény tette aztán lehetővé, hogy az életben maradt öregasszony bíróság elé járulhatott jogorvoslatot kérni és megállapíttatni a fájdalomdíj, illetőleg a kártérítési összeget. Aki e sorokat olvassa, azt bizonyára meg fogja lepni ez a szokatlan párhuzam, sőt esetleg

határozott megöbbsenél veszi tudomásul, hogy a beszámolóban kihangsúlyozottan az ökr játsza a vezérszerepet az életveszélyesen sérült öregasszonnyal, — az emberrel szemben.

Azonban éppen ez a körülmény volt az, amely a portugáliai olvasókat is gondolkodóba ejtette, amikor az ottani sajtó a különben köznap balesetet szélesre kitaposva tudomásukra hozta.

A bíróság ítélete adott alkalmat arra, hogy a. szünke kis ügy vezéresemény szélesedjék és különböző elmélkedéseket fűzenek hozzá, egyben szélteben-hosszában tárgyalják.

A bíróság ugyanis az ökr értékét majd nem háromezer escudoban állapította meg, viszont az öregasszonyt ért életveszélyes kárt csak ezernéhány escudoban érvényesítette.

Nem tudjuk, hogy mennyit tesz ki a mi pénzünkben egy escudo, de ugy hisszük felesleges is ebben az esetben pontos átszámításokkal hibélődni. Számunkra bőségesen elegendő tájékoztatás az, hogy a szóbanforgó ítélet akaratlanul is felette ironikus megállapítása szerint egy ökr megér annyit, mint egy ember, sőt az ascudokban megállapított kártérítési összeg szerint három emberéletet is megér.

Három ezer escudo egy ökörért ezer escudo egy emberért! Valóban gondolkodóba ejtő ez a párhuzam. Tépelődesekre kész tethet már azért is, mert ennek az ítéletnek mélységesen szimbólikus értelme van.

milyen veszedelmes materiális jelleget időkét, amikor még rabszolgárokban többet ért az állat, mint az ember.

Igen, a portugáliai ökr különös régi eszme társításokat idéz. Mert régen, nagyon régen minden vagyon foglalatját jelentette a »marha«. Ez a fogalom többet tartalmazott egykor, mint pusztán állatot. A marha szó a vagyon, a jólét, a gazdagság általános fogalmát jelentette. Ezért olvashatjuk gyakran ódon szövegekben diszjelzősen, — volt

néki sok drága marhája. Sőt még a szépség, a derékség fogalmait is szublimálta ez a szó, ahogy a parasztnyelvben még most is halljuk: — szép marha nagy ember.

Ezeket a régi etimológiákat juttatja eszünkbe ez az ítélet, amely az emberrel szemben a paradés szerepet juttatja az ökröknek, de ugyanakkor az értéki felbecsülést is. Kicsiny dokumentum ez, de mégis általános jellegű abban, hogy

milyen veszedelmes materiális jelleget kapott már napjainkban az emberi gondolkozás.

Igy lehet igazában megérteni, hogy miért oly forradalmian nyugtalan a mai élet, hogy miért rázzák meg messzi földrengésszerű robbajok a lelkeket. Ahogyan volt, ugy többé nem maradhat, mert különben visszastüljedünk a legsötétebb középkorba. Az anyagiasság uralma nem maradhat meg, mert különben új rabszolgaságba kerül az ime már ökörnél is olcsóbb ember. De nem szabad elcsüggednünk. Minden véren és zivataron keresztül már hajhalodik egy új világ. Egy új világ, amelyben az ember a legnagyobb érték. És az ember áll minden nagy és teremtő elgondolások központjában. Ez a gondolat az, amely meg fogja váltani a világot és ujra régi, nagy kulturális jogaiba helyezi Európát is. Éppen azért, mert itt született az új nagy eszme.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy hirdetés 20 szóig 1.20 pengő, kétszeri feladásnál 2.20 pengő és háromszori feladásnál 3.— pengő, hirdetési adóval együtt. Minden további szó és címszó, valamint kiemelt szavak 10 fillérrel drágábbak. A fenti árak csak olyan hirdetésekre vonatkoznak, amelyek egy héten belül lefutnak. — Csak felülbélyegzett, jelíges leveleket továbbítunk. — Kérdezősködésekhez válasz belyeg melléklendő.

Hat. eng.

INGATLANFORGALMI IRODA MERKUR — STEFATITS Zombor — Zrinyi (Párizsi) utca 2. Telefon: 81. — Házak, gyárak, malmok, földek, szőlők, szállások és mindennemű ingatlanok VÉTELE ÉS ELADÁSA.

Vaskasszák minden nagyságban. Több különböző földbérlet kapható.

Hazai Általános Biztosító R. T. kerületi főigvnyöksége. a-337

Házat, jókarban levőt keresek megvételre, 4.000—8.000 pengőig. Ajánlatokat: Zombor, Csihás Benő ucca 26 szám alá kérek. a-332-f

Molnársegédet, iómunkást, állandó munkára felveszek. Csak személyesen tárgyalok. Cim: özv. Szalay Andrásné, hengermalom, Bácskertes. a-334

Az EGYESULT MÁGYAR ÁSVÁNYOLAJGYÁRAK lerakatának vezetését megkezdtem és kérem a nagyvérdemű közönség becses támogatását. Mérő László, Zombor, bajai országot 11. Telefon 6. a-327

Pianinó, jókarban levő, vas-szerkezetű, eladó. Megtekinthető: Schmidt Józsefnél, Zombor, Kossuth Lajos ucca 14. II. emelet. a-321-f

Telefonszámunk 2—07.

Eladó azonnal, szép, új tanya, nagy gyümölcsössel, 1/2 hold elsőrendű szőlőfölddel, közel a városhoz. Erdeklődni Partilis kereskedőnél, Rókus ucca sarok. a-335-f

Inas felvétetik azonnali belépéssel. Schnur Gyula fűszerkereskedésében, Zombor, Thököly ut 60. a-338-f

2 szobás lakás, irodának vagy rendelőnek alkalmas, kiadó. Dr. Grurov fogorvosnál, Zombor. a-339-f

SZEGEDI PAPRIKA eladásához jól bevezetett ügynököt keresek. Ajánlatokat Csonka Gergely, Szeged, postafiók 80. a-340

Mészárossegédet, önállóan dolgozót, azonnal felveszek. Futballisták előnyben. Leveletet fizetés megjelölésével, Varga Ferenc mészáros, Bezdán cimre. a-341-u

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhi János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csihás Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén